

**Iz »začenjavcev«
(XII—XIV st.)**

SVIT POJEMA Svit pojema, sonce že zahaja,
mre pravica in ljubezen, noč prihaja.
Že se cela Satanova vojska shaja,
kar oznanja sveto pismo, res obstaja.

Jezus Kristus je pozabljen in njegovi,
Babilona se mu rogajo sinovi,
z žalostjo navdajo me o tem glasovi,
še tovariši so v tem brezvladju si volkovi.

Med duhovni, ki so evangeliji jim branje,
zakon naj začetek bil bi in nehánje,
vendar vlada laž in zlo dejanje,
tuje jim je bližnjim pomagánje.

Pred resnico so oči si zalepili
in v pohoto grešno zablodili,
v srcu so se za brezpravnost odločili,
svojemu telesu in ne Bogu ugodili.

Kardinali, z njimi škofje in opati
mogli bi celo Boga za cvenk prodati,
božje ti besede nočejo več dati,
ako jim vnaprej ne plačaš je z dukati.

Simonu, začetniku tega, sledijo.
Ni jim mar za bedne duše, ki ječijo,
jejo, pojejo samo in pa norijo,
kdor bi jih opomnil, brž ga pokorijo.

Mali bratje in menihi, pridigarji,
patri karmeliti, patri samotarji,
vsi duhovniki in nune in sholarji,
vsi po rakovo bežijo pred oltarji.

Mnogi od njih, če v svetu bi bili ostali,
črede pasli bi, kopali in orali,
zdaj so si trebuhe tolste podvezali,
njim kot Bogu se služiti zapisali.

Licemerci, vražji sluge, svet slepijo,
grabijo zlato, srebro in kar dobijo,
Antikristu pot zločinsko s tem gradijo,
duše mnogih prav zaradi njih trpijo.

Kdor bi hotel božjim zakonom slediti
in po poti božjega sinu hoditi,
greh objokovati in se pokoriti,
mora slej ko prej njih strašni srd čutiti.

Pravijo: Poglejte kljukca, samopaša,
z bledim licem, z raševino se ponaša,
brž pred inkvizitorja, da ga izpraša!

Sveti oče inkvizitor, tale blodi,
lačen, žejen, bos in nag je, a nas sodi!
Naj ta licemerec se na ogenj vodi!

Če se tak z obličja zemlje ne prežene,
mesta več ne bo na njej za nas poštene,
ne za našo slavo, ne za mize obložene.

Šiško Menčetić (1457—1527)

ČEMU NAJ ŽIVIM NAPREJ
Čemu naj živim naprej? Jaz moram umreti,
odkar po ljubezni mi želja daje samo še trpeti.
Bolj grenka je od pelina, rekel bi živa smrt,
ki jo začuti jelen, ko dohiti ga hrt.

Džore Držić (1461—1501)

GREM, GREM
Grem, grem, kamor gre misel moja,
morda pa srce si le najde pokoja.

Ker če bi ne šel, bi me zapustilo,
iz prsi nesrečno se k njej napotilo,
ki smrtno zadela ga je z očmi,
da zdaj samo k njej pohiteti želi.